

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: BIAŁYSTOK, Rynek Kościuszki Nr 1, telefon 63.

LENIN (ULJANOW) UMARŁ

Oficjalny komunikat rządu sowieckiego

MOSKWA, 23. I. Komunikat oficjalny:

W poniedziałek, w zdrowiu Lenina nastąpił gwałtowny spadek na gorzej. Oddech z godziny na godzinę stawał się coraz bardziej utrudniony. Wkrótce nastąpiły konwulsyjne drgawki. Lenin stracił przytomność. O godz. 6-ej min. 50 Włodzimierz Iljicz Uljanow Lenin umarł wskutek paraliżu centrów oddechowych.

Komunikat redakcji: „Do parli! do wszystkich! do ludu pracującego!” — „Między

innymi: „Umarł twórca międzynarodowego komunizmu — miłość i chluba międzynarodowego proletariatu. Niema go już pomiędzy nami, ale dzieło jego pozostanie nadal. Rząd poprowadzi dzieło to dalej w duchu zmarłego wodza”.

Ciało Lenina przewiezione będzie z Górk do Moskwy w dniu dzisiejszym i będzie wystawione na widok publiczny do soboty. Pogrzeb odbędzie się w sobotę.

Kalinin chwilowy zastępca

MOSKWA 22. I. Komunikat urzędowy donosi, że kongres S.S.S.R. przedsięwzięcie środki, aby prace rządu nie dozna-

ły zwłoki i uszczerbku. Lenin zastępować będzie chwilowo Kalinin.

Wczoraj w godzinach popołudniowych poselstwo S. S. S. R. w Warszawie zawiadomiło nasze ministerstwo spraw zagranicznych o śmierci Lenina, prezydenta rządu sowieckiego w Moskwie.

Wiadomość o zgonie twórcy ideologii komunistycznej

pożegnał w wieloletniej jego chęci, wywarła duże wrażenie w świecie politycznym, gdyż wraz ze zniknięciem Lenina zamyka się jeden z ważniejszych rozdziałów historii komunizmu rosyjskiego.

Ten wielki idealista i zasłużony wyznawca Marksa na tle mieraot i gwałtów rewolucji rosyjskiej wyrósł do obywateli rozmiarów dyktatora kolosa rosyjskiego i przez szereg lat był

panem życia i śmierci 150 milionów, jak sam mawiał: „ktoś — „towarzysz”, a jak dowodził fakty — „poniżonych i gwałtów”. „Człowiek, który nie żył za czasów uroku carskiego, poddał się.

Z pochodzenia szlachcic, syn skromnego dyrektora „Narodnawo uczyszczyciel”. Władimir Iljicz Uljanow, tak bowiem brzmi prawdziwe jego nazwisko, Lenin urodził się w 1870 r. w Symbirsku.

Od wczesnych lat stał się wyznawcą teorii Marksa. Stracił brata, wnieszanego w sprawę zamachu na Aleksandra III.

utrwał. Lenina w jego poglądach politycznych i społecznych.

Studia uniwersyteckie rozpoczął w Kazaniu, gdzie uczęszczał na wydział prawny. W krótkim jednak czasie zostaje z tej uczelni wydalony i udaje się do Petersburga. Uniwersytet kończy w 1891 r.

W stolicy imperium rosyjskiego Lenin odgrywał ogromną rolę w tamtejszym ruchu robotniczym i organizował słynny socjalno-demokratyczny „Związek walki o wyzwolenie klasy robotniczej”, za co, zwykła kolokwja, zostaje skazany na zesłanie na Syberio.

Dzieje się to w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych.

Na zesłaniu nie ustaje w pracy i prowadzi żywą korespondencję z towarzyszami, przygotowując w ten sposób ściślejszą organizację partii, rozbitej znowu przez władze carskie. Poza tym kształci się i ogłasza cały szereg prac ekonomicznych pod pseudonimami Iłina i Tolina, polemizując w

nich z „narodnikami” (późniejsi s.-r.).

Nadchodzi wreszcie zwolnienie z zesłania. Lenin wyjeżdża za granicę, aby odetchnąć wolnością zachodu. Pierwszy etap — to Szwajcaria, gdzie zakłada i redaguje słynną „Iskrę”. Oprócz tego pracuje nad zrealizowaniem swego planu scentralizowania partii s.-d. w tym celu wydaje słynną książkę p. t. „Człowiek”. W 1903 r. w Londynie zwoluje drugi zjazd S.-D., na którym

zarysowuje się rozłam, na bolszewików i mienšewików.

Na czele pierwszych staje Lenin, drugich — Martow.

Teraz Lenin rozpoczyna swą działalność rewolucyjną i przygotowuje wypadki 1905 r. W tym czasie konspiracyjnie przejdzie się w głąb Rosji i propaguje zbrojne powstanie. On też przyczynił się głównie do zbrojnego wystąpienia robotników w Moskwie.

Po tej nieudanej próbie obalenia caratu, Lenin ucieka zagranicę, aby na nowo zorganizować partię. Udaje się do Paryża i ku ogólnemu zdumieniu, wydaje książkę na temat filozoficzny o empirjo-krytycyzmie, w której zawzięcie broni teorii materialistycznych.

Rok 1907 zastaje Lenina w Szwajcarii. W tym też czasie przywódca esdeków rosyjskich zajmuje wyraźne stanowisko w stosunku do Polski i polemizuje z Różą Luxemburg, występując przeciwko teorii organicznego

wcielenia Polski do Rosji.

W roku 1912 zakłada w Petersburgu dwa legalne pisma — „Prawdę” i „Zwiesdu”. Sam jednak mieszkając w Rosji nie może, kierując więc temi wydawnictwami z Krakowa, gdzie mieszka z żoną i najbliższymi pomocnikami — Zinowiewem. Łatwo zauważyć spędy w Porcie pod Zakopanem.

W P. se też zaskoczyła go wielka wojna. Jako poddany rosyjski zostaje w sierpniu 1914 r. aresztowany przez władze austriackie i osadzony w więzieniu

w Nowym Targu.

Dzięki jednak interwencji znakomitego poety Jana Kasprzowicza, uzyskuje wolność i przez Wiedeń udaje się do Szwajcarii.

Tu należy przypomnieć charakterystyczny fakt, świadczący o dobrej pamięci Lenina. Odtóż w czasie rewolucji rosyjskiej matka i siostra p. Kasprzowicza — znajdowały się w Petersburgu w bardzo ciężkich warunkach i w żaden sposób nie mogły uzyskać pozwolenia

na powrót do Polski, z którą Rosja prowadziła wojnę.

P. Kasprzowiczowa napisała wówczas do Lenina, prosząc go o interwencję. Rzeczywiście po dwu miesiącach obie panie były już w kraju.

W Szwajcarii Lenin brał żywy udział w organizowaniu lewicowych rozłamów socjalistycznych w rozmaitych krajach i już wówczas proponował, aby lewica s.-d. przybrała nazwę partii komunistycznej.

Na wieść o

wybuchu rewolucji

wzywa swych zwolenników, aby bezwzględnie występowali przeciw Kiereńskiemu. Niebawem udaje mu się stanąć oko w oko z przywódcą eserów, gdyż w zaplombowanym wagonie przez Niemcy, wraca do Rosji, gdzie natychmiast ujmie w swoje ręce ruch bolszewicki.

Początkowo atoli, głosząc na

skrajniejsze hasła, Lenin nie ma powodzenia. Stopniowo jednak uzyskuje wpływy. W lipcu 1917 roku po raz pierwszy próbuje obalić panujący w Rosji ustroj. Dostaje jednak porażki. Dopiero w październiku tego roku udaje mu się stanąć na czele zwycięskiego komunizmu.

Zdobytwa władza w 1917 r., rzuciła hasło samostanowienia narodów, a więc i niezawisłości Polski, co mu jednak nie przeszkadza następnie zdobywać Gruzję i napaść na wywalczyć niepodległość Polsce.

Osobiste uczciwość i niezwykle skrupulatność, Lenin jaskrawo różnił się od większości swych towarzyszy pracy, którzy więcej dbali o własny interes, niż o dobro państwa. Z nim też odchodzi stary typ rewolucjonisty i socjalisty teoretyka. Nowe pokolenie komunistyczne jest zupełnie inne.

Po zgonie czerwonego cara

MOSKWA, 23. I. — Pogrzeb jako rocznica śmierci Lenina, odbędzie się w sobotę w Moskwie. Dzień 21 stycznia

Prezydent ministrów p. Grabski przyjął delegację ukraińską i obiecał doradczą zaliczkę na sobory

Wczoraj w godzinach popołudniowych

Coż panie Witosie? Czyż pan ma nadzieję, że będzie gorzej?

WARSZAWA, 23. I.

Wobec niepokojącego wzrostu drożyzny w przelomowym okresie waloryzacyjnym rzesze urzędnicze wyczerpały już wypłacony im z półmiesięcznym opóźnieniem dodatki drożyzniowy za II połowę grudnia r. z. i znajdują się

w położeniu tragicznym.

Instytucji samopomocy urzędniczej prawie nie posiadają; dla kas pożyczkowych kompromisyjnych z braku funduszy i wielkiego zapotrzebowania na liczeżnik zwykły już piętego dnia po otrzymaniu poborów przedstawia funkcjonować.

Wobec takiego rozpaczliwego stanu pracowników państwowych, wczoraj delegacja, złożona z przedstawicieli związków pocztowców, kolejarzy, nauczycieli i urzędników państwowych udała się

do prezydenta ministrów p. Grabskiego

z petycją o przyjęcie im z pomocą na te 10 dni, aby nie umrzeć z głodu. P. minister

W tarczy barwnych proporców, w błyskach lśniących szabel pociągnie polski żołnierz-obywatel na żniwa skarbu państwa

WARSZAWA, 23. I.

W ostatniej chwili dowiadujemy się jednak, że wyłoniony się poręcz jakiejś trudności formalno-prawnej, utrudniające zrealizowanie tak świetnego projektu.

Opinia publiczna jednak nie pogodzi się z myślą, by można było czuć zdrowe i tegie poczucia, dlatego tylko, że nie chce się zastanawiać szerszych życiowych interpretacji materialnych liter prawa.

P. premier Grabski apeluje do głównego sumienia naszych posłów

WARSZAWA, 23. I.

Dowiadujemy się, że p. prezes ministrów Grabski zaapeluje na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej do posłów, aby z uwagi na niezbędne oszczędności skarbowe w chwili ostatecznego zmagania się z przesileniem gospodarczym, do

browalnie zrzekli się kategorii plac wiceministrów, obniżając w ten sposób, przynajmniej na okres przejściowy swe pobory.

Nie wątpimy, że apel p. Grabskiego odniesie pełny sukces.

Przez Polskę kraje miodem i mlekiem płynące przepływają tajemnicze transporty złota

WARSZAWA, 23. I.

W poniedziałek funkcjonariusze policji przytapiają na dworcu Głównym olbrzymie transporty złota

253.061 klg.

przewożony jakoby z Łotwy do Czechosłowacji.

Na skutek alarmu „Expressu Porannego” władze energicznie zajęły się śledztwem, przesłuchano kilkakrotnie Benjamina Zylberfelda „austriacka”, wiozącego skarb.

Po badaniach szczegółowych transportu okazało się, że na dokumentach, mających jakoby usprawiedliwić wywóz tego złota z granic Polski —

Wobec tego śledztwo pro-

wadzi się jaknajsurowiej. Specjalny urzędnik skarbu wychodzi na granice Łotwy, by tam przeprowadzić badania.

Złoto jest zabezpieczone w centralnej kasie państwa.

Informują nas, że jeżeli się okaże, że złoto pochodzi ze skarbu, wewnątrz kraju, lub z Bólszewii, to z granic Polski nie wywodzi.

Jeśli śledztwo udowodni, że skarb wieziono rzeczywiście legalnie z Łotwy jako tran-

to oczywiście rząd polski nie będzie stawiał trudności.

Konsulat łotewski nie zna ob. Zylberfelda i nie jest poinformowany o transporcie złota.

Nowa zdobycz nauki! Radio działające pod ziemią i pod wodą

NOWY JORK, 23. I. (PAT). — Dokonał tu próby z telefonem bez drutu, wskazując, że można będzie przy jego pomocy porozumiewać się z zasłanymi

Trudności rządu robotniczego w Anglii

LONDYN, 23. I. — (PAT). — Mac Donald, który w Izbie gmin dnia 12 lutego oświadczył programowe, „Daily Herald”, organ Labour Party stwierdza, że partia robotnicza,

obejmując rząd, była świadoma trudności, jakie czekały na biulet, który może się opierać tylko na jednej trzeciej części członków Izby Gmin.

Foch wierzy w konsolidację Polski Oświadczył to przyjmując dar od delegacji polskiej

PARYŻ, 23. I. — (PAT). — Wczoraj odbyła się w salach poselstwa polskiego uroczystość wręczenia marszałkowi Fochowi portretu jego, malowanego przez Włodęcha Kosaka, a ofiarowanego marszałkowi w darze przez komitet przyjęcia marszałka w czasie jego pobytu w Polsce. Aktu wręczenia dokonał prezes wy-

mienionego komitetu, prezydent m. Warszawy, Baliński,

czartoryski, oraz jako przedstawiciel studentów, syn prezydenta Balińskiego. Wśród obecnych znajdowali się m. in. małżonka prezydenta republiki, pani Millerand, gen. Gouraud, gen. Le Rond z małżonką, gen. Archinard z małżonką i inni.

Odpowiadając na przemówienie prez. Balińskiego, marszałek Foch wyraził podziw, dla narodu polskiego oraz nadzieję na pomyślną konsolidację państwa.

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Wobec tego śledztwo pro-

Zgon stuletniego starca.

Drukarnia Zrzeszenia Samorządów w Białymstoku, Warszawa 83.